

so se lahko primeša po okusu pozneje pri vsakomur rabi.

Priporočila, da se na ta način napravijo iz vseh vrst, kakor dozrevajo, taki napol gotovi pridelki, ki se šele pozneje dogotove, medsebojno zmešajo ali zmnožijo s povečalnimi sredstvi.

Za sok brez sladkorja se lahko najbolje predelajo jabolka sama, jabolka mešana s hruškami, češplje in slive. V to namenjeno sadje mora biti dobro zrelo in mora oprati; jabolka in hruške se razrežejo, z malo vode kuhajo, da postanejo mehke, na debelo prelačijo med prdnim mešanjem tako dolgo ugoščajo (ukuhajo), da ne obvisi nič zmesi več na mešalnici. Ako je sok napolnjen še vroč v shrambene posode, se na vrhu zgornj trdna skorja, ki pospešuje vzdržanje. Trajni sok se doseže z odlegnitvijo vode pri vkuhanju.

Nesladkorjeni sadni sok se napravljajo iz jabolk, hrušk in grozdja. Zreli sadovi se morajo oprati, na debelo zmečkati in stisniti, ali da se dobi čistejši sok, naj se zrežejo, z malo vode kuhajo, da se zmečkajo in sok pustijo skozi platno, dobljeni sok se nalije v popolnoma čiste steklenice, zamaši, zveže in kuha pri 80° C pol ure. Ako je postal sok močno moten, se pusti, da se ohladi; potem se prelije čisti sok in kuha še enkrat pri 80-65° C.

Sladkorjeni sok, kakor se navadno napravijo iz jabolk, ribeza in jagod, bi se morali, kakor zgoraj navedeno, kot surovi sok sterilizirati ali z 1 gramom kislave-kislige natrija konzervirati. Pred rabo se jim potem doda potrebni sladkor in se še enkrat kuhajo ne več minut, odpenijo, napolnijo v steklenice in sterilizirajo.

Ostanek se porabi za sok in marmelado. Vparjenje brez sladkorja je prav lahko pripravljeno pri marelcih, breskvah, slivah, češpljah in vseh vrstah jagod. Zrelo sadje (koščičasto sadje se zreže na kocke in olitri koščiči) se brez vode in sladkorja gosto napolni v steklenice, neprodušno zamaši in potem kuha pol ure v vreli vodi. Tako sadje se lahko potem s sladkorjem skuha ter porabi kot kompot ali uležek k močnejšim jedilom.

Kot posode za obrambo se morejo rabiti vsakomurne steklenice za vkuhanje, kamenitisti lonci in vrči. Posoda se mora očistiti z vročo raztopino sode, dobro oprati in posušiti. One posode, ki se morajo napolniti s vročim sadjem, se naj poprej oprejejo.

Vse sadne konzerve se morajo shraniti v hladnih in suhih prostorih. Tudi se morajo od časa do časa pregledati, da so take, ki postajajo motne, plesnate itd. porabili ali še enkrat prekuhajo.

Cenjeni naročniki!

Ob začetku polleta usojamo si uljudno cenjene naročnike vabiti na zopetno naročenje „Štajerca“. V lanskem letu, kakor že preje je naš list dokazal, da je najboljši zagovornik ljudskih pravic, pa tudi najzvestejše glasilo avstrijskega mišljenja. Ni čudno, da si je „Štajerc“ i sedaj v vojni pridobil novih prijateljev in odjemalcev. Pa ne samo doma, tudi v vseh vojaških bolnišnicah in na vseh frontah, v strelskih jarkih ga čitajo z navdušenjem in veseljem. Prepričani smo tedaj, da bode imelo tudi letošnje vabilo na naročenje mnogo uspeha. Prosimo pa tudi vse vrste stare naše naročnike, da naj nam čimprej vpošljejo naročnino, ki jo je pri vsaki listu naprej plačati. Prosimo pa tudi vse prijatelje, da nam naj z neumorno agitacijo pridobivajo vedno novih somišljenikov in odjemalcev. „Štajerc“ ostal bode vedno zvest svojemu naprednemu, štajersko-koroškemu, avstrijskemu mišljenju!

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi z zvezdicami (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 28. julija: Sv. Margareta*, okraj Neumarkt; Brežice (svinjski sejem).

Dne 30. julija: Sv. Martin pri Vurberku**, okraj Maribor; Ormož**: Klein**, okraj Arvež; Laßnitz-Lambrechtu**, okraj Murau.

Dne 31. julija: Zagorje, okraj Kozje; Marenberk**: Ormož (svinjski sejem); Kojnice**: Sv. Jakob**, okraj Gornjigrad; Scheifling*, okraj Neumarkt.

Dne 1. avgusta: Pišce**, okraj Brežice; Gleichenberg**, okraj Feldbach; Lučane (sejem za malo živino), okraj Arvež; Gomilica**, okraj Lipnica; Ponikva*, okraj Celje; Ptuj (svinjski sejem); Imeno (svinjski sejem), okraj Kozje.

Dne 2. avgusta: Sv. Lenart**, Haus-

okraj Schladming; Bruck; Gradec (konjski sejem); Breg pri Ptuj (svinjski sejem).

Dne 3. avgusta: Sv. Stefan, okraj Kirchbach; Gradec (sejem za klavno živino); Rogatec (svinjski sejem).

Dne 4. avgusta: Sv. Gora**, okraj Kozje; Arnoče**, okraj Šostanj; Strassegg*, okraj Bruck; Brežice (svinjski sejem).

Dne 5. avgusta: Sv. Oswald, okraj okolica Gradec; Gasen, okraj Birkfeld; Vordernberg, okraj Leoben.

Dne 6. avgusta: Puch**, okraj Weiz; Sv. Oswald, okraj Oberzeiring; St. Wolfgang*, okraj Obdach; Gleichenberg**, okraj Feldbach; Sv. Janž**, okraj Arvež; Lemberk**, okraj Šmarje pri Jelšah; Loka, okraj Laška; Spodnja Polskava*, okraj Slovenska Bistrica; Nova cerkev**, okraj Ptuj; Fehring**.

Dne 7. avgusta: Celje; Ormož (svinjski sejem); Radgona*.

Razno.

V Gradcu je oblast zaplenila pri pekovskemu mojstru Schlundu okoli 30.000 jajc in več drugega blaga. Pek je iz grde dobička željnosti zbiral jajca, medtem ko mora tisočero ubogih družin pomanjkanje trpeti.

Požar vsled strele. Piše se iz Neuhaus (Doberna) pri Celju: Med nevihto dne 17. t. udarila je strela v lepo posestvo Jenušek graščaka Huberta Golle v Lembergu. Mnogoštevilno živino so zamogli sosedni rešiti. Tudi se je s pridnim delom preprečilo, da se ni ogenj na stanovalno poslopje razširil. Požarna bramba vsled oddaljenosti ni mogla priti.

Železniška nezgoda. Pred nekaj dnevi prišel je konduktor Alojz Hohenfaser v postaji Šostanj med „puferje“. Težko ranjenega so spravili v celjsko bolnišnico, kjer se bori s smrtjo.

Detemorilke. Vžitkarjeva hčerka Marija Schraml v Zgornjivasi porodila je dečka, katerega je takoj po rojstvu usmrtila. Drugi dan ga je pustila od sina grobokopa na vaškem pokopališču pokopati. Sin je opazil rane na otroku; vsled tega je stvar naznanil. Marijo Schraml so zdaj zaprli. — Posestnikova hčerka Terezija Jevšnik v Kostajniku je istotako umorila svojega novorojenega dečka takoj po porodu in je zakopala mrliča v vinogradu svojega očeta. Oddali so jo sodniji.

„Slov. Gospodar“ je postal — odkar je postala cenzura nekaj milejša — zopet zloglasni stari lažnik, kakor je bil to v mirnem času. Poročali smo pred kratkim, da je rusko vojno uradno poročilo govorilo o neki „češko-slovanski brigadi“, ki se je v boju zoper avstrijske čete posebno odlikovala. To seveda staremu lažniku v Mariboru ni bilo prav, ker leži pred vsakim češkim veleizdajalcem na trebuhu. In tako je „Gospodar“ napisal zvičajno laž, da obstoji dotična brigada iz na Ruskem naseljenih Čehov ter Slovkov. Oj ti lisjak ti! Uradno je dognano, da to ni res in da obstoji dotična brigada iz čeških dezertarjev ter veleizdajalcev, iz tistih ljudi, ki so znali začetkom vojne tako lepo roke k nebu dvigati in iz tistih, katerim je češki veleizdajalec Masaryk zdaj iz Angleškega sem gratu-

liral... „Gospodar“ je torej zopet vedoma lagal, samo da bi branil dezertarje in lopove, ki so vsakemu narodu in vsaki državi le v sramoto. Za „Gospodara“, ki bi vendar kaj razumeti moral o lignorijantstvu, je pač čudno, da kaže tako očitno svoje toplo srce za dezertarje in veleizdajalce!

Smrt pod vlakom. Tudi se je jutranji osebni vlak v Mariboru, ki stoji tam itak pol ure, ravnokar iz postaje odpeljal, ko je neki vojak iz vagona skočil. Nesrečnež bil je grozovito razmesarjen in takoj mrtev.

V Mariboru sta zaradi nekakih notranje-občinskih zadev župan dr. Schmiderer in njegov namestnik Karl Nasko svoje posle odložila. Stvar je napravila mnogo razburjenja v mestu, ker sta ta dva moža tekom dolgih let mnogo koristnega za prebivalstvo storila. V zmislu občinskega sklepa se je oba poslo, da naj svoja mesta zopet prevzameta. To se je tudi zgodilo. S tem je občinska kriza v Mariboru na najboljši način rešena.

Žalostna smrt mladega rudarja. Piše se nam iz Judendorfa z dne 17. t. m.: Naznaniti hočem vsem sodrugom, znancem in prijateljem, sploh vsem tistim, ki so poznali miroljubnega in prijaznega fanta Valentina Mali, da se je v tukajšnjem rudniku ponesrečil in zaradi težke poškodbe v 24 urah nato končal svoje mlado življenje. Bilo je na 16. junija dopoldne; bil je na delu ter kakor že nezgoda zahteva, tako se je tudi zgodilo. Stal je za dober meter od tal na tako imenovanem „huntu“ (to je voz za premož), izgubil ravnotežje in padel na tla, pa tako nesrečno, da mu je šel neki špičasti železni drog skozi trebuh in ga čisto raztrgal. Nato so ga prepeljali v rudniško bolnišnico in v nekaj urah pa v „Stefaniespital“; tam je po težki operaciji v 24 urah končal svoje cvetoče mlado življenje. Bil je v najlepši mladeniški dobi, star komaj 23 let. Rojen je bil v Lipjem zraven Sv. Martina pri Kamniku na Zgornem Kranjskem. Sedaj počiva v črni hladni gomili na pokopališču v Leobnu (Zentralfriedhof). Pogreb se je vršil dne 19. junija. Velika množica ljudi je spremljala mladega junaka na zadnji poti. Godbeno društvo iz St. Mihaela je sviralo žalostne koračnice na celi poti in mnogi venci so krasili njegovo kisto. Na tem potu izrekam v imenu brata in starišev vsem prijateljem rudarjem najtoplejšo hvalo, da so se zavedali in storili svojemu delavskemu kameradu zadnjo čast. Naj počiva v miru! Glück auf!

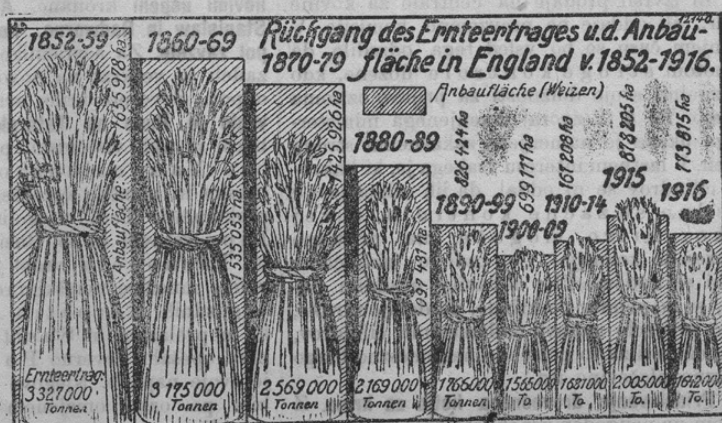
Minister za ljudsko prehrano general Höfer nahajal se je te dni v raznih krajih Štajerske in je imel pogovore z različnimi zastopi. Upati je, da bode imelo to potovanje ministra polni uspeh. Oderuhom ljudstva je treba vsekakor na prste stopiti. Ali tudi tega se ne sme od strani prizadetih oblasti pozabiti, da je bila naša zelena Štajerska doslej vsled vojne grozovito izsesana ter izrabljena. Mi Štajerci smo pripravljene vse za domovino žrtvovati, ali — bremena naj se enakomerno na obe državni polovici in na vse kronovine razdelijo.

* * *

Smrti padec. Iz Steinfelda v Dravski dolini na Koroškem se poroča: Ljudski šolar Sebastijan Lasnik iskal je v gorovju

Angleške žetve.

Naša slika nam kaže nazadovanje angleške žetve in nasadne plošče od leta 1852 do 1916. Cenjeni čitatelji bodejo iz števil lahko izpredvideli to nazadovanje. Letos je položaj za Anglijo še slabši.

neko izgubljeno ovco. Padel je čez skale in obležal z zlomljenimi rokami in nogami. Ko so ga čez več dni našli, bil je revček že mrtev.

Dezertirer in slepar. Blizu Celovca zaprli so orožniki že dalje časa dezertiranega Franca Zych. Fant je že večkrat zaradi vloma kaznovan. Potepal se je okoli Celovca in se predstavljal za elektro-inštalaterja, ki ima razsvetljavo nadzorovati. Obljubil je, da bode vojaška uprava zaradi pomanjkanja petroleja povsod električne naprave uresničila. Ob tej priložnosti izvalil je kmetovalcem mnogo denarja in skušal tudi krasti. Oddali so ga vojaški sodniji.

Trojčki. V Celovcu je te dni soproga nekega postajenčnika iz Spodnje Štajerske, ki biva tam kot črnovojnik na dopustu, porodila tri deklice. Mati in otroci so zdravi.

* * *

Sestanek našega in nemškega cesarja. K.-B. Dunaj, 24. julija. Naš cesar je včeraj v nadaljevanju svojega frontnega potovanja bival v okrožju nemške južne armade. Ko je vladar izvedel, da bode kmalu po vrnitvi nemški cesar na vzhodno-gališko dospel, pustil je cesar Karl, ki vsled nujnih državnih poslov svoje vrnitve na Dunaj ni mogel zakasnit, svoj vlak v postaji Podgorce vstaviti, da zamore svojemu prijatelju in zavezniku na avstrijskih tleh rokostisniti. Tudi cesar Viljem se je v Podgorci vstavil. Oba vladarja pozdravila sta se na posebno pristrčni način. Po iskrenem slovesu nadaljeval je cesar Viljem vožnjo na fronto, cesar Karl pa vožnjo domov. Minister za zunanje zadeve grof Czernin bil je pooblaščen, da spremeni nemškega cesarja na njegovi poti na fronto.

Promet zasebnih vojnopoštinih zavirkov je pod obstoječimi pogoji dovoljen tudi na vojnopoštne urade št. 252, 384, 456, 457, 458, 459 in 640; ustavljen pa na vojnopoštne urade št. 49, 120, 144, 153, 229, 260, 286, 298, 318, 365, 379, 402, 453, 509, 618 in 634.

Sprejem poštinih zavirkov za Turčijo je zopet dovoljen, toda z omejitvijo, da sme posamezen pošiljatelj odposlati dnevno največ 20 kosov.

Rekvizicija bakrenih cilindrov pri kopalnih pečeh. Po ukazu ministerstva za deželno brambo z dne 6. decembra 1916 so morali vsi posestniki ali shranjevalci kopalnih peči, prirejenih za kurjavo z lesom ali premogom, te peči do 15. januarja 1917 prijaviti pri občini in pri tem izjaviti, ali hočejo za oddane bakrene cilindre sami preskrbeti nadomestilo, ali če prosijo za nabavo nadomestila. V zadnjem slučaju se oddaja mora izvesti šele potem, ko je bilo nadomestilo uradnim potom dobavljeno. Če pa je posestnik izjavil, da si hoče preskrbeti nadomestilo sam, je bilo treba bakrene cilindre najkasneje do 25. februarja 1917 ali prodati pri centrali za kovine, akcijska družba na Dunaju, ali pa jih oddati proti povračilu po zakonu o vojnih dajatvah določene cene v znesku 5 kron za 1 kg teže bakra in prevoznih stroškov na c. kr. prevzemno komisijo za kovine in zlitine v Gradcu. Velik del posestnikov in shranjevalcev kopalnih peči pa, kakor se je zvedelo, ni podal niti prepisanega naznanila niti ni izvršil prodaje na centralo za kovine a. dr., ali oddaje na prevzemno komisijo. V bližnjem času se bo vsled tega odredilo, da se potom stroge kontrole dožene, kdo ni izpolnil svoje dolžnosti za prijavo oziroma oddajo. Po § 9. zgoraj omenjenega ministerkega ukaza je namenjena zakasnelim stroga kazen. V lastnem interesu vsakega je, ki bakrenih cilindrov še ni oddal, da jih odpošlje še predno se začne kontrola, torej kakor hitro mogoče, na pristojno prevzemno komisijo. Če tudi je izključeno, da bi se nadomestilo dobavilo uradnim potom, se bo vendar poskrbelo, da dobijo trdke, ki so prevzele nabavo nadomestnih cilindrov, po možnosti za to potrebno nadomestno blago (železno pločevino itd.).

Pridobivanje drevesnega listja za krmo. Z ozirom na neugoden uspeh letošnje prve košnje

je nujno potrebno, da se tudi zeleno in potem posušeno listje porablja kot nadomestilo za živinsko poklajo. C. kr. urad za ljudsko prehrano je odredil, da se ima nabirati zeleno drevesno listje po lozah in logih, lokah in dobravah in sicer po sledečem navodilu: Najkasneje do konca meseca julija se morajo mlade vejice obsekati, povezati v plasti (v butare) in posušiti. Pri tem delu je zaposliti vse one razpoložljive osebe, ki nimajo opravila pri poljedelstvu. V svrhu sodelovanja vojaštva se je obrniti na vojaško poveljstvo. Deželno mesto za krmila in pa prevzemna mesta glavnih nabiralnic morajo prevzeti posušeno drevesno listje. Osebe državnega gozdnega nadzornišstva in drž. gozdarske uprave imajo nadzorovati to nabiranje zelenja po gozdovih. — Ono ima tudi dolžnost, vplivati na lastnike gozdov, da v kar najizdatnejši meri podpirajo to akcijo.

Cene za zgodnji krompir. Oblast nam poroča: Centralna pregledovalna komisija za cene je izpoznala kot primerno ceno za zdravi, suhi, zemlje in kali prost zgodnji krompir avstrijske žetve 1917: za vse vrste 30 K za 100 kilogramov; za posebno izbrano blago („Kipfler“) pa 60 kron. Kdor to ceno prekorači, naj si bode to potem kupec ali prodajalec, se strogo kaznuje.

Nabiranje denarja za pomiloščene veleizdajalce. Pri mestni hranilnici v Pragi se je napravilo nabiralnico za pomiloščene veleizdajalce. Vodja je neki dr. V. Pospisil. Češki listi objavljajo oklice za darila, ki se bodoje tem pomiloščenim veleizdajalcem izročila. — Pač lepo! Po našem mnenju bi bilo pa mnogo lepše, ako bi se nabiral denar za uboge vojne invalide, za vdove in sirote po padlih junakih avstrijske domovine, ne pa za ljudi, ki imajo tisočero življenj naših vojakov na vesti!

Začasno odpustitve in na dopustu se nahajajoči kot navijalci cen. Uradno se razglša: Dognalo se je, da se izvršijo navijanja cen v večjem številu od oseb, ki so od aktivne vojaške službe odpustene, ki so na dopustu ali pa služijo na sedežu svojega obrata ter imajo s tem priložnost, svoje zasebne kupčije nadaljevati. Skrbelo se je torej, da se proti takim osebam, v kolikor jih ne more civilna sodnija zasledovati, napravi naznanilo na pristojno vojaško sodnijo. Poleg tega bodo pristojna mesta pregledala, ako bi se ne dalo tem osebam oproščenje ali dopust razveljaviti, oziroma jih v drugi službeni kraj premestiti. — Po našem mnenju jako pametna, skrajno potrebna in nujna odredba! Ako je človek že oproščen od najtežje domovinske službe, potem naj svoje uboge soprebivalce vsaj ne odira!

Zadnji telegrami.

Rusi na Tatarskem prelazu vrženi.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 25. julija. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. V vzhodni Galiciji so bile včeraj operacije zaveznikov z novimi uspehi kronane. Avstro-ogrsko čete so Stanislaw in Radworno, nemške sile pa Tarnopol zavzele. Za sovražnikom prodirajoči zbori zadeli so večkrat na novo oživljajoči se ruski odpor. Severno krilo armade v. Koveša vrglo je Ruse ob Tatarskem prelazu v hudi borbi iz njih visočinskih postojank. Bystrycz o. Nadworsko zamoglo so avstro-ogrsko in nemške čete šele po znatnih bojih prekoračiti. Tudi v okolišu spodnje Zlote Lipe vstavili so se Rusi opetovano. Južno od Tarnopola vrgel je sovražnik zaman velike množice nemških regimentov nasproti. V gozdnih Karpatih jemed Tatarskim prelazom in Susito delovanje sovražnika opešalo. Severno Putna-doline ponovil je svoje napade. Njegove naskočne kolone so bile po ozko omejenem začetnem uspehu vstavljene.

Italijansko bojišče. Živahno tiljerjsko delovanje ob Soči trajalo je včeraj naprej.

Šef generalštaba

Stanislaw in Tarnopol zopet v naši roki.

K.-B. Dunaj, 25. julija. Iz vojno-tiške nega urada se piše: Avstro-ogrsko četa Stanislaw, nemške čete pa Tarnopol zavzele.

Naše in nemške velike zmage nad Rusi.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 25. julija (W.-B.) Iz takega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Bojeva fronta v Flandriji je bila včeraj prizorišče ogromnejših artiljerijskih bojov, ki so trajali noči. Močni angleški poizvedovalni sunki navljali so se v raznih oddelkih; vsi so bili v naših odprtinskih postojankah zavrnjeni. — Armada nemškega prestolonaslednika Na Winterbergu doživeli so Franco vsled izjalovljenja večih močnih napadov naper naše nove postojanke poraz. Tvp uporaba neke sveže divizije ni dosegla nobenega uspeha.

Vzhodno bojišče. Fronta pri Leopolda. Armada v. Eichhorn. R pod vtisom svojih neuspehov in žrtev ni na novo napadel. — Armada v. Böhm-Ermolli. Naše prodiranje gre nezadržljivo naprej. Pod očmi Njeg. Veličanstva nemškega cesarja odbile so naše divizije med Tarnopolom in Trembowlo močne ruske napade in zavzele v naskoku visočine vzhodne brega Sereta. Tudi se je zopet velike ruske napade zavrnilo. Tarnopol je zavlado. Bližamo se Buczaczu. Stanislaw in Radworna sta v naši roki! Zadnje čete sovražnikov so bile povsod vržene. — Fronta nadvojvode Jozefa. Čete severnega krila držijo z karpatski prednji zemlji prodirajočimi silami enaki korak. Južno Tatarskega prelaza drži nasprotnik še svoje postojanje. V južnem delu Karpat vdrl je sovražnik v dolini Susite v naše črte. Vstavili smo njegove sunek.

Prvi generalkvartirni mojster

Ludendorff.

Nad 60.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 24. julija. Novi uspehi podmorskih čolnov v zatvornem okolišu okrog Anglije: 26.000 prostornih ton. Novi uspehi podmorskih čolnov v Srednjem morju: 9 parnikov in 7 ladij na jadre z okroglo 35.000 prostornimi tonami.

Vsi v nedeljo dne 28. julija ob pol 10. uri v „Vereinshaus“ v Ptuj na shod.

Loterijske številke.

Gradec, 18. julija 1917: 16, 70, 22, 78, 85
Trst, 25. julija 1917: 85, 70, 28, 56, 4

Neoženjen dober

mlinar

se sprejme takoj pod ugodnimi pogoji v umetni mlin. Ponudbe sprejema Ivan Stadler, Sv. Petar pod Sv. Gorami.